

Usmernenie k poskytovaniu pomoci pre občanov Ukrajiny a ich rodinných príslušníkov

Dovoľujeme si Vás informovať, že v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine, ktorý spôsobil hromadný prílev cudzincov na územie SR v zmysle § 29 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“), vláda SR uznesením č. 144 zo dňa 28.02.2022 schválila poskytovanie dočasného útočiska štátnym občanom Ukrajiny a ich rodinným príslušníkom.

V tejto súvislosti uvádzame, že za rodinného príslušníka štátneho občana Ukrajiny sa považuje: 1.) manžel štátneho občana Ukrajiny, 2.) maloleté dieťa štátneho občana Ukrajiny alebo maloleté dieťa manžela štátneho občana Ukrajiny, 3.) rodič maloletého dieťaťa, ktoré je štátnym občanom Ukrajiny

Dočasné útočisko sa v zmysle predmetného uznesenia vlády SR bude poskytovať od 01.03.2022 do 31.12.2022, ak vláda SR nerozhodne o jeho predčasnom skončení alebo predĺžení. Cudzincom, ktorí požiadajú o poskytnutie dočasného útočiska bude v zmysle zákona o azyle vydaný doklad o tolerovanom pobyte na území SR s označením „ODÍDENEČ“. Poskytovanie dočasného útočiska sa nebude týkať osôb, ktoré majú na území SR udelený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, osôb, ktorým SR udelila azyl alebo poskytla doplnkovú ochranu a nebude sa vzťahovať ani na tých, ktorí sú žiadateľmi o udelenie azylu. S cieľom poskytnúť občanom Ukrajiny a ich rodinným príslušníkom, ktorí sú na území SR z dôvodu ozbrojeného konfliktu na Ukrajine okamžitú pomoc si Vás dovoľujeme usmerniť pri poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi nasledovne:

V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“) sa tento zákon vzťahuje aj na cudzinca zdržiavajúceho sa na území SR v súlade so zákonom o azyle.

Vzhľadom na uvedené, cudzinec prichádzajúci z Ukrajiny, ktorý sa úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) preukáže preukazom cudzinca žiadajúceho o poskytnutie dočasného útočiska, resp. dokladom o tolerovanom pobyte na území SR s označením „ODÍDENEČ“ spĺňa podmienku v zmysle § 1 ods. 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi. V prípade, ak cudzinec z Ukrajiny takéto doklady nemá k dispozícii (predloží len napr. pas), úrad ho usmerní, že takéto doklady vydávajú príslušné policajné útvary a bez ich predloženia pomoc v hmotnej núdzi nie je možné poskytnúť.

V prípadoch, keď deti nebudú mať žiadne doklady, pre účely pomoci v hmotnej núdzi budú rozhodujúce údaje uvedené v preukaze cudzinca žiadajúceho o poskytnutie dočasného útočiska, resp. v doklade o tolerovanom pobyte na území SR s označením „ODÍDENEČ“ alebo informácie z príslušnej evidencie (evidencia žiadateľov, resp. evidencia tolerovaných pobytov).

Miestne príslušný úrad na posúdenie nároku na pomoc v hmotnej núdzi, ako aj následné vyplácanie pomoci v hmotnej núdzi je úrad, kde sa takýto cudzinec zdržiava. Miesto výplaty

by malo byť určené tak, aby sa takýmto fyzickým osobám umožnil, čo možno najrýchlejší prístup k hotovosti. V tejto súvislosti je potrebné usmerniť takýchto žiadateľov o pomoc v hmotnej núdzi, že v prípade ak by došlo k zmene miesta výplaty sú povinní o uvedenom informovať úrad.

Pri posúdení nároku na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi pri utečencoch z Ukrajiny uvádzame, že z objektívnych dôvodov nemožno od nich požadovať, aby si riešili hmotnú núdzu výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k majetku. Vzhľadom na situáciu, v ktorej sa tieto osoby nachádzajú si nemôžu riešiť svoju hmotnú núdzu ani použitím hotovosti, ktorá môže byť ich posledným majetkom. Splnenie podmienky v zmysle § 2 ods. 1 zákona o pomoci v hmotnej núdzi preukáže vyhlásením, ktoré je súčasťou upravenej žiadosti o pomoc v hmotnej núdzi pre občanov Ukrajiny (v prílohe). Vyhlásenie cudzinca v predmetnom čestnom vyhlásení zo strany úradov nie je potrebné preverovať.

Utečencom z Ukrajiny patrí základná dávka aj príspevky v rovnakom rozsahu a za rovnakých podmienok ako u občanov SR. Jedinou výnimkou je príspevok na nezaopatrené dieťa, ktorý bude patriť na každé dieťa vo veku, v ktorom by inak plnilo povinnú školskú dochádzku, aj keď ju v súčasnosti neplní. Je tomu tak z dôvodu, že podmienky na zabezpečenie plnenia povinnej školskej dochádzky sa pripravujú. Postupne však bude dochádzať k integrácii detí utečencov do škôl, a to v čo najkratšom možnom čase. Upozorňujeme, že cudzinci budú ubytovaní na základe zmluvy o ubytovaní, a preto nespĺňajú podmienky na poskytovanie príspevku na bývanie.

Pri určovaní okruhu spoločne posudzovaných osôb uvádzame, že za členov domácnosti sa budú považovať iba osoby, ktoré sa nachádzajú na území SR a pre takúto domácnosť sa bude poskytovať aj základná dávka v zmysle § 10 ods. 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi. V tejto súvislosti uvádzame, že do okruhu spoločne posudzovaných osôb je nevyhnutné zahrnúť všetky osoby, ktoré sa nachádzajú na území SR, t. j. napr. v súčasnosti z Ukrajiny príde žena s dvomi maloletými deťmi za manželom, ktorý je už na území SR (napr. z dôvodu, že tu už dlhodobo pracuje), v tomto prípade pôjde o domácnosť podľa § 3 ods. 1 písm. c) bod 1. zákona o pomoci v hmotnej núdzi.

Takýmto cudzincom, ktorým bude poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi, vzhľadom na dočasnosť tejto situácie súvisiacej s ozbrojeným konfliktom zatiaľ úrady nebudú vystavovať ponuky na výkon činností v zmysle § 10 zákona o pomoci v hmotnej núdzi. V nadväznosti na vývoj situácie súvisiacej s ozbrojeným konfliktom budeme informovať o ďalšom postupe v tejto veci. V súvislosti s poskytovaním pomoci v hmotnej núdzi utečencom z Ukrajiny si Vás dovoľujeme informovať, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“) upravilo tlačivo žiadosti o poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi, ktorej súčasťou je vyhlásenie a poučenie.

Taktiež uvádzame, že zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR v znení neskorších predpisov nevyklučuje poskytnutie dotácie na podporu stravovacích návykov dieťaťa na cudzích štátnych príslušníkov. Podmienkou je, aby dieťa navštevovalo materskú školu (ďalej len „MŠ“) alebo základnú školu (ďalej len „ZŠ“) v súlade s príslušnými právnymi predpismi. To znamená, že ak bude dieťa utečenca, azyllanta, alebo iného cudzinca legálne sa zdržiavajúceho na území SR, navštevovať MŠ alebo ZŠ a splní podmienky pre poskytnutie dotácie (zúčastní sa výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ alebo vyučovania v ZŠ, odoberie stravu) je možné dotáciu poskytnúť aj na takéto dieťa.